

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Marandici Nicolae în numele inculpaților, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2021, în cauza penală în privința inculpaților

Vîrlan Vasile xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx;

Pleşco Vladimir xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.10.2016 – 28.10.2020;

Instanță de apel: 17.11.2020 – 15.09.2021;

Instanță de recurs: 16.12.2021– 30.03.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Central din 28 octombrie 2020, au fost recunoscuți vinovați:

- Vîrlan Vasile în baza art.art.244 alin.(2) lit. b), 361 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală;

- Pleșco Vladimir în baza art.art.42 alin.(5), 244 alin.(2) lit. b), 361 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către inculpații Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului material să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *in fapt*, a constatat că, Vîrlan Vasile, în perioada lunilor octombrie-decembrie 2014, în calitate de administrator al SRL „Agrostep Grup”, având scopul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false întru confirmarea extragerii în numerar a mijloacelor bănești de la BC „Moldinconbank” SA (pentru achiziționarea produselor agricole de către SRL „Agrostep Grup”), aflându-se în satul Step Soci, raionul Orhei, a introdus în actele de achiziție a mărfii: seria nr. WP 236477 din 14 august 2014 cantitatea de 18 962 kg în sumă de 36 217,42 lei achiziționată de la Chiperi Anatolie, seria nr. WP 236454 din 02 octombrie 2014 cantitatea de 15 160 kg în sumă de 53 060 lei, achiziționată de la Buldumea Aurel,

seria nr. WP 236455 din 07 octombrie 2014 cantitatea de 20 840 kg în sumă de 72 940 lei, achiziționată de la Manole Nicolae, seria nr. WP 236456 din 08 octombrie 2014, cantitatea de 23 730 kg în sumă de 83 055 lei, achiziționată de la Buldumea Ștefan seria nr. WP 236457 din 08 octombrie 2014, cantitatea de 18 860 kg în sumă de 66 010 lei, achiziționată de la Bîrca Tudor, seria nr. WP 236458 din 09 octombrie 2014, cantitatea de 19 980 kg în sumă de 69 930 lei, achiziționată de la cet. Pleșco Vladimir, seria nr. WP 236460 din 09 octombrie 2014 - cantitatea de 17 590 kg în sumă de 61 565 lei, achiziționată de la Pomîrlean Ion, seria nr. WP 236479 din 09 octombrie 2014, cantitatea de 17 110 kg în sumă de 59 885 lei, achiziționată de la Macovei Ion, seria nr. WP 236461 din 10 octombrie 2014, cantitatea de 19 390 kg în sumă de 67 865 lei, achiziționată de la Chiperi Anatolie, seria nr. WP 236462 din 11 octombrie 2014 cantitatea de 12 240 kg în sumă de 42 840 lei, achiziționată de la Ropot Gheorghe, seria nr. WP 236481 din 27 octombrie 2014 cantitatea de 69 844,14 kg. în sumă de 269 767,49 lei, achiziționată de la Bucur Vasilii, seria nr. WP 236472 din 05 noiembrie 2014, cantitatea de 206 695 kg în sumă de 971 466,5 lei, achiziționată de la Moroșanu Oxana, seria nr. WP 236479 din 07 noiembrie 2014, cantitatea de 81 090,38 kg în sumă de 356 797,67 lei, achiziționată de la Bucur Vasilii, seria nr. WP 236480 din 07 noiembrie 2014, cantitatea de 124 472,62 kg în sumă de 585 021,31 lei, achiziționată de la Bucur Vasilii, seria nr. WP 236473 din 15 noiembrie 2014, cantitatea de 211 693 kg în sumă de 994 957,1 lei, achiziționată de la Bucur Ivan, seria nr. WP 236474 din 17 noiembrie 2014, cantitatea de 195 365 kg în sumă de 918 215,5 lei, achiziționată de la Dascăl Vitalie, seria nr. WP 236475 din 20 noiembrie 2014, cantitatea de 198 695 kg în sumă de 953 736 lei, achiziționată de la Țurcanu Ștefan, date denaturate referitor la persoana care a livrat marfa, cantitatea livrată și suma achitată.

Ulterior, Vîrlan Vasile împreună și prin înțelegere prealabilă cu Pleșco Vladimir, în perioada indicată, continuând acțiunile infracționale în satul Step Soci, raionul Orhei, i-a determinat pe consătenii săi Buldumea Aurel, Țurcanu Ștefan, Chiperi Anatolie, Moroșanu Oxana, Bîrca Tudor, Bucur Vasile, Bucur Ivan, Dascăl Vitalie, Pomîrlean Ion, Macovei Ion și Buldumea Ștefan, toți locuitori ai satului Step Soci, raionul Orhei, să semneze actele de achiziție a mărfii (floarea soarelui) în calitate de persoane care au livrat semințe de floarea soarelui către SRL „Agrostep Grup” în sumă totală de 5 368 062,97 lei, deși știau cu certitudine că persoanele vizate nu au comercializat marfa nominalizată.

În continuarea acțiunilor sale criminale, la 05 ianuarie 2015, Pleșco Vladimir Oleg, promițând din timp lui Vîrlan Vasile că îl va favoriza pe acesta la săvârșirea infracțiunii menționate precum și la tănuirea urmelor acesteia, în cadrul controlului efectuat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei (IFS Orhei) privind verificarea comercializării semințelor de floarea soarelui de către Oxana Moroșan, Vasile Bucur, Ivan Bucur, Ștefan Țurcanu și Vitalie Dascăl, întru neadmiterea sancționării SRL „Agrostep Grup” pentru includerea datelor denaturate în documentele de evidență contabilă, i-a transportat pe ultimii la IFS Orhei cu sediul în mun. Orhei, bd. M. Eminescu, 2, unde acționând scopul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, din numele acestora a scris explicații precum că persoanele nominalizate au înstrăinat semințe de floarea soarelui către SRL „Agrostep Grup”, determinându-i să semneze actele respective deși știa cu certitudine că persoanele vizate mai sus nu au comercializat semințe de floarea soarelui.

În rezultatul acțiunilor ilegale ale administratorului SRL „Agrostep Grup”, Vîrlan Vasile, care a acționat în complicitate cu Pleșco Vladimir, au fost cauzate daune în proporții mari intereselor publice, manifestate prin subminarea autorității Inspectoratului Fiscal de Stat, crearea obstacolelor, precum și crearea tulburărilor în activitatea organelor publice.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima

instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului Vîrlan Vasile întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false după semnele calificative „confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false de mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice”

Tot, Vîrlan Vasile, gestionând cu activitatea întreprinderii SRL „Agrostep Grup”, acționând prin înțelegere prealabilă cu Pleșco Vladimir, în scopul includerii unor cheltuieli care au la bază operațiuni ce nu au existat, prin determinarea în prealabil a consătenilor săi Buldumea Aurel, Țurcanu Ștefan, Chiperi Anatolie, Moroșanu Oxana, Bîtca Tudor, Bucur Vasile, Bucur Ivan, Dascăl Vitalie, Pomîrlean Ion, Macovei Ion și Buldumea Ștefan, toți locuitori ai satului Step Soci, raionul Orhei, să semneze actele de achiziție a mărfii (floarea soarelui), precum că, în calitate de persoane care au livrat semințe de floarea soarelui către SRL „Agrostep Grup” în sumă totală de 5 368 062,97 lei, la 23 martie 2013 la IFS Orhei cu sediul în mun. Orhei, str. Independenței 115, a inclus în declarația cu privire la venit pentru anul 2014 rapoartele financiare anuale ale „Agrostep Grup” SRL cu date denaturate și anume prin reflectarea unor cheltuieli care au la bază operațiuni ce nu au existat, în vederea eludării de a fi achitat la bugetul public național impozitul ce urma a fi perceput pentru activitatea întreprinderii.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului Vîrlan Vasile întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit. b) Cod Penal, evaziunea fiscală în proporții deosebit de mari în sumă de 644 167,82 lei.

Pleșco Vladimir, împreună și prin înțelegere prealabilă cu administratorul SRL „Agrostep Grup”, Vîrlan Vasile a săvârșit infracțiunile de confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false, precum și evaziune fiscală, în următoarele circumstanțe în perioada lunilor octombrie - decembrie 2014, Vîrlan Vasile în calitate de administrator al SRL „Agrostep Grup”, având scopul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false întru confirmarea extragerii în numerar a mijloacelor bănești de la BC „Moldinconbank” SA (pentru achiziționarea produselor agricole de către SRL „Agrostep Grup”), aflându-se în satul Step Soci, raionul Orhei, a introdus în actele de achiziție a mărfii: seria nr. WP 236477 din 14 august 2014 cantitatea de 18 962 kg în sumă de 36 217,42 lei achiziționată de la Chiperi Anatolie, seria nr. WP 236454 din 02 octombrie 2014 cantitatea de 15 160 kg în sumă de 53 060 lei, achiziționată de la Buldumea Aurel, seria nr. WP 236455 din 07 octombrie 2014 cantitatea de 20 840 kg în sumă de 72 940 lei, achiziționată de la Manole Nicolae, seria nr. WP 236456 din 08 octombrie 2014, cantitatea de 23 730 kg în sumă de 83 055 lei, achiziționată de la Buldumea Ștefan seria nr. WP 236457 din 08 octombrie 2014, cantitatea de 18 860 kg în sumă de 66 010 lei, achiziționată de la Bîrca Tudor, seria nr. WP 236458 din 09 octombrie 2014, cantitatea de 19 980 kg în sumă de 69 930 lei, achiziționată de la cet. Pleșco Vladimir, seria nr. WP 236460 din 09 octombrie 2014 - cantitatea de 17 590 kg în sumă de 61 565 lei, achiziționată de la Pomîrlean Ion, seria nr. WP 236479 din 09 octombrie 2014, cantitatea de 17 110 kg în sumă de 59 885 lei, achiziționată de la Macovei Ion, seria nr. WP 236461 din 10 octombrie 2014, cantitatea de 19 390 kg în sumă de 67 865 lei, achiziționată de la Chiperi Anatolie, seria nr. WP 236462 din 11 octombrie 2014 cantitatea de 12 240 kg în sumă de 42 840 lei, achiziționată de la Ropot Gheorghe, seria nr. WP 236481 din 27 octombrie 2014 cantitatea de 69 844,14 kg. în sumă de 269 767,49 lei, achiziționată de la Bucur Vasiliu, seria nr. WP 236472 din 05 noiembrie 2014, cantitatea de 206 695 kg în sumă de 971 466,5 lei, achiziționată de la Moroșanu Oxana, seria nr. WP 236479 din 07 noiembrie 2014, cantitatea de 81 090,38 kg

în sumă de 356 797,67 lei, achiziționată de la Bucur Vasilii, seria nr. WP 236480 din 07 noiembrie 2014, cantitatea de 124 472,62 kg în sumă de 585 021,31 lei, achiziționată de la Bucur Vasilii, seria nr. WP 236473 din 15 noiembrie 2014, cantitatea de 211 693 kg în sumă de 994 957,1 lei, achiziționată de la Bucur Ivan, seria nr. WP 236474 din 17 noiembrie 2014, cantitatea de 195 365 kg în sumă de 918 215,5 lei, achiziționată de la Dascăl Vitalie, seria nr. WP 236475 din 20 noiembrie 2014, cantitatea de 198 695 kg în sumă de 953 736 lei, achiziționată de la Țurcanu Ștefan, date denaturate referitor la persoana care a livrat marfa, cantitatea livrată și suma achitată.

Ulterior, Vîrlan Vasile împreună și prin înțelegere prealabilă cu Pleșco Vladimir, în perioada indicată supra, continuându-și acțiunile sale infracționale în satul Step Soci, raionul Orhei, i-a determinat pe consătenii săi Buldumea Aurel, Țurcanu Ștefan, Chiperi Anatolie, Moroșanu Oxana, Bîtca Tudor, Bucur Vasile, Bucur Ivan, Dascăl Vitalie, Pomîrlean Ion, Macovei Ion și Buldumea Ștefan, toți locuitori ai satului Step Soci, raionul Orhei, să semneze actele de achiziție a mărfii (floarea soarelui) în calitate de persoane care au livrat marfă către SRL „Agrostep Grup” în sumă totală de 5 368 062,97 lei, deși știau cu certitudine că persoanele vizate mai sus nu au comercializat marfa nominalizată.

În continuarea acțiunilor sale criminale, la 05 ianuarie 2015, Pleșco Vladimir, promițând din timp lui Vîrlan Vasile, că îl va favoriza pe acesta la săvârșirea infracțiunii menționate precum și la tănuirea urmelor acesteia, în cadrul controlului efectuat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei (IFS Orhei) privind verificarea comercializării semințelor de floarea soarelui de către Oxana Moroșan, Vasile Bucur, Ivan Bucur, Ștefan Țurcanu și Vitalie Dascăl, întru neadmiterea sancționării SRL „Agrostep Grup” pentru includerea datelor denaturate în documentele de evidență contabilă, i-a transportat pe ultimii la IFS Orhei cu sediul în or. Orhei, bd. M. Eminescu, 2, unde acționând scopul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, din numele acestora a scris explicații precum că persoanele nominalizate au înstrăinat semințe de floarea soarelui către SRL „Agrostep Grup”, determinându-i să semneze actele respective, deși știa cu certitudine că persoanele vizate mai sus nu au comercializat semințe de floarea soarelui.

În rezultatul acțiunilor ilegale ale administratorului SRL „Agrostep Grup”, Vîrlan Vasile care a acționat în complicitate cu Pleșco Vladimir, au fost cauzate daune în proporții mari intereselor publice, manifestate prin subminarea autorității Inspectoratului Fiscal de Stat, crearea obstacolelor, precum și crearea tulburărilor în activitatea organelor publice.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului Pleșco Vladimir întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false după semnele calificative „confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false de mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice”

Tot Vîrlan Vasile, gestionând cu activitatea întreprinderii SRL „Agrostep Grup”, acționând prin înțelegere prealabilă cu Pleșco Vladimir Oleg, în scopul includerii unor cheltuieli care au la bază operațiuni ce nu au existat, prin determinarea în prealabilă a consătenilor săi Buldumea Aurel, Țurcanu Ștefan, Chiperi Anatolie, Moroșanu Oxana, Bîtca Tudor, Bucur Vasile, Bucur Ivan, Dascăl Vitalie, Pomîrlean Ion, Macovei Ion și Buldumea Ștefan, toți locuitori ai satului Step Soci, raionul Orhei, să semneze actele de achiziție a mărfii (floarea soarelui), precum că în calitate de persoane care au livrat semințe de floarea soarelui către SRL „Agrostep Grup” în sumă totală de 5 368 062,97 lei, la 23 martie 2013 la IFS Orhei cu sediul în or. Orhei, str. Independenței 115 a inclus în

declarația cu privire la venit pentru anul 2014 rapoartele financiare anuale ale „Agrostep Grup” SRL cu date denaturate și anume prin reflectarea unor cheltuieli care au la bază operațiuni ce nu au existat, în vederea eludării de a fi achitat la bugetul public național impozitul ce urma a fi perceput pentru activitatea întreprinderii.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului Pleșco Vladimir întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(5), 244 alin.(2) lit. b) Cod Penal, evaziunea fiscală în proporții deosebit de mari în sumă de 644 167,82 lei.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care acțiunea civilă înaintată în cadrul procesului penal să fie admisă.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- prima instanță a ignorat prevederile art.225 Cod de procedură penală, or, instanța prin sentință nu s-a expus în modul convenit asupra acțiunii civile;

- deși prima instanță a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile, potrivit prevederilor art.387 alin.(1) Cod de procedură penală, însă în motivarea soluției respective nu au fost constatate careva cazuri excepționale, care ar determina nesoluționarea acțiunii civile potrivit regulilor din art.225 Cod de procedură penală;

- prin sentința din 28.10.2020, inculpații au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii de evaziune fiscală în proporții deosebit de mari, constatându-se că, Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir, ultimul în calitate de complice, prin acțiunile sale intenționate și anume prin includerea în datele contabile a informațiilor necorespunzătoare au dus la neachitarea impozitului pe venit a companiei SRL „Agrostep Grup” în sumă de 644 167,82 lei, prin ce au cauzat prejudiciu SFS;

- în susținerea acțiunii civile depuse de reprezentantul părții civile SFS privind încasarea în cadrul procesului penal a prejudiciului cauzat acestora în sumă totală de 644 167,82 lei de la Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir, a fost invocat raportul de constatare tehnico-științifică nr. 28 din 23.02.2016 întocmit de către Direcția asigurare operativă din cadrul CNA, potrivit căruia a și fost constatată suma impozitului pe venit diminuată de către SRL „Agrostep Grup” în perioada 2014, în mărime de 644 167,82 lei;

- acest act a constituit mijloc de probă care a fost inclus în lista probelor acuzării în confirmarea vinovăției inculpaților la comiterea infracțiunii de evaziune fiscală, care stabilește și dovedește suma despăgubirilor convenite părții civile. Or, care alte probe suplimentare ar putea fi prezentate pentru a fi dovedit prejudiciul cauzat părții civile SFS, dacă raportul efectuat indicat supra a stat la baza învinuirii aduse inculpaților, fiind inclus și de către instanța de judecată ca probă în sentință (f.d. 19), ca confirmare a vinovăției inculpaților și ca rezultat prin sentința respectivă inculpații au fost condamnați, fiind recunoscuți culpabili de săvârșirea infracțiunii incriminate;

- totodată, nu este clar care cazuri excepționale pentru stabilirea exactă a sumei despăgubirilor convenite părții civile și care ar determina amânarea judecării cauzei, a deținut instanța, dispunând admiterea în principiu a acțiunii civile, or, norma prevăzută de art.225 alin.(3) Cod de procedură penală, statuează că „o dată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.

3.1. Partea civilă Serviciul Fiscal de Stat a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă înaintată de către Serviciul Fiscal de Stat să fie admisă integral cu dispunerea încasării în beneficiul statului, în mod solidar, de la inculpații Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir a sumei de 644 167,82 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2021, au fost admise apelurile declarate, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de

procedură penal, casând parțial sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vîrlan Vasile recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.244 alin.(2) lit. b), 361 alin.(2), lit. b) și d) Cod penal și Pleșco Vladimir recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.42-244 alin.(2) lit. b), 361 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal se liberează de pedeapsă penală în temeiul art.60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

A fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir privind încasarea prejudiciului material.

S-a dispus de a încasa, în mod solidar, de la Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir, în beneficiul Serviciului Fiscal de Stat, suma de 644 167 lei, 82 bani, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că, prima instanță, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor prejudiciabilele încadrarea juridică corespunzătoare.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpaților Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir, instanța de apel analizând probele cercetate în ședința de judecată și apreciindu-le în conformitate cu criteriile reglementate la art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, a constatat că, vinovăția inculpaților este dovedită, iar în actiunile inculpaților indicate în speță sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.art.244 alin.(2) lit. b), 361 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, precum și evaziunea fiscală.

Instanța de apel a reținut că, martorii acuzării Pomîrlean Ion, Macovei Ion, Buldumea Ștefan, Moroșanu Oxana, Bucur Ivan, Chiperi Anatolie care au fost citați și audiați în ședința de judecată, au confirmat acțiunile inculpaților învinuiți de comiterea infracțiunilor încriminate, declarațiile cărora apreciate în coroborare cu celelalte probe din dosar, și anume cu declarațiile martorilor Dascăl Vitalie, Bîtcă Tudor, Țurcan Ștefan și Buldumea Aurel, date la urmărirea penală care au fost date citire în ședința de judecată pe care instanța de apel le apreciază a fi veridice, care reflectă situația reală de fapt.

Totodată, instanța de apel a constatat că, vina inculpaților este dovedită și prin declarațiile martorilor Pavalache Lilia și Popov Nina, prin declarațiile reprezentantului părții civile IFS, Macovei Marin, precum și prin probele scrise administrate la faza urmăririi penale și care au fost cercetate de către instanța de judecată.

4.2. În temeiul art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Instanța de apel a reținut că prin sentință, prima instanță a considerat necesar de a înceta procesul penal intentat în privința inculpaților, deoarece la ziua examinării cauzei penale 28 octombrie 2020 a intervenit termenul tragerii la răspundere penală. Or, potrivit art.60 Cod penal, la expirarea a cinci ani de la săvârșirea infracțiunii persoana se liberează de răspundere penală.

În temeiul art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de apel în afară de temeiurile invocate de apelant, examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei, atestă că, la caz, prima instanță corect a stabilit faptul că, la data examinării cauzei penale a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală (art. 60 Cod Penal), însă, la pronunțarea sentinței, prima instanță nu a ținut cont de rigorile prevăzute la

art.389 alin.(4) pct. 3) Cod de procedură penală, potrivit căreia, sentința de condamnare se adoptă: fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 Cod penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 Cod penal sau al expirării termenului de prescripție.

Instanța de apel reiterând prevederile art.art.16 alin.(3), 60 alin.(1) lit. b) Cod Penal, precum și art.art.332 alin. (1), 389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală, a reținut că, faptele prejudiciabile au fost comise în perioada lunilor octombrie - decembrie 2014. Astfel, termenul de prescripție a început să curgă din ziua săvârșirii infracțiunii octombrie - decembrie 2014 și care are termenul de expirare la data de octombrie - decembrie 2019, iar din materialele cauzei penale rezultă că termenul de prescripție nu a fost întrerupt, la caz, nu a fost constatat că inculpații ar fi săvârșit o infracțiune pentru care, conform Codului penal, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani, la fel, termenul de prescripție nu a fost suspendat, inculpații nu s-au sustras de la urmărirea penală sau de la judecată, iar în consecință, se atestă că termenul de prescripție de tragere la răspundere penală a expirat în 2019.

Prin urmare, instanța de apel în temeiul art.art.409 alin. (2), 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, a admis apelurile formulate împotriva sentinței Judecătoriai Orhei, sediul Central din 28.10.2020 și a casat parțial sentința primei instanțe, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: Vîrlan Vasile recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.244 alin.(2) lit. b), 361 alin. (2), lit. b) și d) Cod penal și Pleșco Vladimir recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.42-244 alin.(2) lit. b), 361 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal se liberează de pedeapsă penală în temeiul art.60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

4.3. În ceea ce privește latura civilă a procesului penal, instanța de apel a reținut că, prin cererile de apel declarate de procurorul în Procuratura Anticorupție, Cazacov Elena și de partea civilă Serviciul Fiscal de Stat împotriva sentinței Judecătoriai Orhei, sediul Central din 28 octombrie 2020, se contestă soluția instanței de fond pronunțată pe marginea acțiunii civile, în acest sens, apelanții pledând pentru casarea sentinței în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a admite integral acțiunea civilă și a dispune încasarea, în mod solidar, de la inculpații Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir suma de 644 167,82 lei.

În limitele declarării apelurilor, instanța de apel a reținut că, în conformitate cu art.385 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă.

Prin sentință, prima instanță a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către inculpații Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului material să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Totodată, instanța de apel a reținut că prima instanță și-a motivat concluziile cu privire la admiterea în principiu a acțiunii civile prin faptul că, „nici în cadrul urmăririi penale și nici pe parcursul cercetării judecătorești partea civilă nu a prezentat dovezi ce ar confirma temeinicia pretenției invocate de încasare a pagubelor materiale în valoarea solicitată, fapt pentru care se consideră că în astfel de circumstanțe, acțiunea înaintată de aceștia urmează să fie admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile”.

În conformitate cu prevederile legale, instanța de apel atestă că, deși prima instanță de fond a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile, potrivit prevederilor art.387

alin.(1) Cod de procedură penală, însă, în motivarea soluției respective, nu au fost constatate careva cazuri excepționale care ar determina nesoluționarea acțiunii civile potrivit rigorilor stabilite la art.225 Cod de procedură penală.

În susținerea acțiunii civile depuse de reprezentantul părții civile SFS privind încasarea în cadrul procesului penal a prejudiciului cauzat acestora în sumă totală de 644 167,82 lei de la Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir, a fost invocat raportul de constatare tehnico-științifică nr. 28 din 23.02.2016 întocmit de către Direcția asigurare operativă din cadrul CNA, potrivit căruia a și fost constatată suma impozitului pe venit diminuată de către SRL „Agrostep Grup” în perioada 2014, în mărime de 644 167,82 lei.

Instanța de apel a relevat că, acest act a constituit mijloc de probă care a fost inclus în lista probelor acuzării în confirmarea vinovăției inculpaților la comiterea infracțiunii de evaziune fiscală, care stabilește și dovedește suma despăgubirilor cuvenite părții civile. Or, care alte probe suplimentare ar putea fi prezentate pentru a fi dovedit prejudiciul cauzat părții civile SFS, dacă raportul efectuat indicat supra a stat la baza învinuirii aduse inculpaților, fiind inclus și de către instanța de judecată ca probă în sentință, ca confirmare a vinovăției inculpaților și ca rezultat prin sentința respectivă inculpații au fost condamnați, fiind recunoscuți culpabili de săvârșirea infracțiunii incriminate.

Astfel, instanța de apel a admis solicitările de apel formulate de acuzatorul de sat și de partea civilă Serviciul Fiscal de Stat și a admis integral acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir privind încasarea prejudiciului material, cu dispunea încasării, în mod solidar de la Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir, în beneficiul Serviciului Fiscal de Stat suma de 644 167,82 bani, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

5. Avocatul Marandici Nicolae în numele inculpaților Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia instanței de apel și solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale, avocatul invocă că decizia instanței de apel o consideră ca fiind neîntemeiată și pasibilă de a fi anulată, or Serviciului Fiscal de Stat nu a prezentat nici o probă prin care ar justifica faptul că în anul 2014 SRL "AgrostepGrup" a avut un venit de 5 368 062 lei 97 bani și că urma din acest venit să achite impozit pe venit în sumă de 644 167 lei 82 bani.

Apărarea susține că, într-adevăr în actele de achiziții au fost introduse date neautentice. Vîrlan Vasile a concretizat de ce au fost introduse aceste date și a explicat și la urmărire penală și pe parcursul examinării cauzei că deoarece liderii, de la care a procurat semințele de floarea soarelui nu au vrut să-i elibereze documentele fiscale necesare, el a fost nevoit să indice în actele de achiziții alte persoane.

Totodată, avocatul explică că la 5 octombrie 2015, lichidatorul V. Topor, în interesele SRL "Agrostep Grup" în procedură simplificată a falimentului a înaintat împotriva lui V. Vîrlan în calitate de administrator al debitorului, cerere privind atragerea la răspundere subsidiară în temeiul art.248 alin.(1) lit. c) din Legea insolvenței, cu încasarea din conul lui a sumei de 30 000 lei cu titlu de creanțe neacoperite. Iar, prin hotărârea Colegiului Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Bălți din 3 noiembrie 2015 s-a admis cererea înaintată și s-a dispus încasarea de la Vîrlan Vasile în folosul SRL "Agrostep Grup" în proces de insolvență a sumei de 300 00 lei și în folosul statului a sumei de 900 lei, ce constituie taxa de stat.

În acest sens, a reiterat prevederile art.135 alin.(6) al Legii Insolvenței, prin încetarea procesului, debitorul se descarcă de obligațiile pe care le avea înainte de intrarea în procedura falimentului, cu excepția cazului când este tras la răspundere subsidiară în modul stabilit de lege.

În final, apărarea consideră că cererea Serviciului Fiscal de Stat privind

recunoașterea în calitate de parte civilă, precum și încasarea prejudiciului în sumă de 644 167 lei 82 bani, ca impozit pe venit este ilegală, motiv pentru care prima instanță a lăsat ca asupra cuantumului prejudiciului material să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, întrucât în realitate SRL "AgiOstep Grup" a livrat semințe de floarea soarelui către SRL "Limburg", în valoare de 5 368 062 lei 97 bani și această sumă nu poate fi considerată ca venit al SRL "Agrostep Grup" din care să achite impozitul pe venit, dar este suma care a transferat-o SRL "Limburg" la SRL "Agrostep Grup" pentru ca ultimul să achiziționeze semințele de floarea soarelui, ceia ce a și făcut.

6. Asupra recursului declarat de apărare, a prezentat referință procurorul, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia - ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6.1. Asupra recursului declarat de apărare, a prezentat referință partea civilă Serviciul Fiscal de Stat, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că, titularul invocă temeiul pentru recurs prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, criticele recurentului se axează pe ideea că instanța de apel în lipsa probelor a admis acțiunea civilă înaintă de Serviciul Fiscal de Stat și a dispus de a încasa din contul inculpaților prejudiciul material în cuantum de 644 167,97 lei.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal constată că aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecării și în acest sens menționează următoarele.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel, corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale inculpaților Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiind apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și

coroborării lor.

Astfel, Colegiul penal ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpaților, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând concludent prezența în acțiunile inculpaților a elementelor infracțiunii și încadrând just acțiunile inculpatului Vîrlan Vasile în baza dispozițiilor art.art.244 alin.(2) lit. b), 361 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, și a inculpatului Pleșco Vladimir în baza dispozițiilor art.art.42 alin.(5), 244 alin.(2) lit. b), 361 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal.

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct.5. din prezenta decizie, sunt întemeiate și pe critica modului în care instanțele de fond au apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune partea apărării este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Colegiul penal menționează că, în speța dedusă judecării, argumentele invocate de apărare precum că, în lipsa probelor pertinente a fost admisă acțiunea civilă, care a fost admisă în principiu de către prima instanță, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului material să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, au fost examinate, apreciate și respinse motivat de către instanța de apel, care s-a pronunțat detaliat.

În acest sens, instanța de recurs reține drept întemeiată argumentarea instanței de apel, precum că „ în susținerea acțiunii civile depuse de reprezentantul părții civile SFS privind încasarea în cadrul procesului penal a prejudiciului cauzat acestora în sumă totală de 644 167,82 lei, de la Vîrlan Vasile și Pleșco Vladimir, a fost invocat raportul de constatare tehnico-științifică nr. 28 din 23.02.2016 întocmit de către Direcția asigurare operativă din cadrul CNA, potrivit căruia a și fost constatată suma impozitului pe venit diminuată de către SRL „Agrostep Grup” în perioada 2014, în mărime de 644 167,82 lei. ... acest act a constituit mijloc de probă care a fost inclus în lista probelor acuzării în confirmarea vinovăției inculpaților la comiterea infracțiunii de evaziune fiscală, care stabilește și dovedește suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ... raportul efectuat, indicat supra a stat la baza învinuirii aduse inculpaților, fiind inclus și de către prima instanță ca probă în sentință”.

Respectiv, instanța de recurs evidențiază că cuantumul prejudiciului material a fost stabilit și probat prin raportul de constatare tehnico-științifică nr.28 din 23 februarie 2016, potrivit căruia a fost constatată suma impozitului pe venit diminuată de către SRL „Agrostep Grup” în perioada 2014, în cuantum de 644 167,82 lei, (Vol. IV, f.d.10).

Astfel, instanța de recurs evidențiază că, argumentele avocatului sunt lipsite de suport probatoriu, nefiind în stare să răstoarne decizia instanței de apel. Or, poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul recurentului prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

În acest context, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica.

Conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Pe de altă parte, se reține că motivele invocate în recursul de pe rol, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.4. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (vol. IX, f.d.32-67) în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că faptele inculpaților întrunesc toate elementele infracțiunilor incriminate.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Marandici Nicolae în numele inculpaților, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2021, în cauza penală în privința inculpaților *Vîrlan Vasile xxx și Pleșco Vladimir xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 27 mai 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie